

Παραδείγματα Υποθέσεων που έχουν εξεταστεί από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης (Δελτία Ειδήσεων και ενημερωτικά προγράμματα)

Συνάντηση με τους Διευθυντές Ειδήσεων,
26 Οκτωβρίου 2020.

Ναυσικά Χαραλάμπους
Λειτουργός Ραδιοτηλεόρασης
N.Charalambous@crtc.org.cy

ΑΡΧΗ
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Δομή της Παρουσίασης

- Θεματολογία των υποθέσεων με βάση το περιεχόμενό τους.
- Παραδείγματα Υποθέσεων που έχουν εξεταστεί ή/και εκδικαστεί.
- Δεοντολογική διαχείριση περιστατικών όπου ανήλικοι εμπλέκονται σε αστυνομικές/δικαστικές διαδικασίες.
- Πανδημία και Ενημέρωση.

Θεματολογία Υποθέσεων

ΑΝΗΛΙΚΟΙ

Εμπλεκόμενοι σε αστυνομικές διαδικασίες, ως τηλεθεατές.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Δολοφονίες, βιασμός, απαγωγές, κακοποίηση, θύτες και θύματα.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Δικαίωμα απάντησης, δίκαιη, ορθή και αξιοπρεπής συμπεριφορά, ιδιωτική ζωή.

ΔΙΕΘΝΗΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Σκηνές βίας ή/και λεκτική περιγραφή.

Διεθνής Επικαιρότητα

(σκηνές βίας)

Δολοφονία του Ρώσου Πρέσβη

- Καταγγελίες τηλεθεατών για την επανειλημμένη προβολή της σκηνής της δολοφονίας.
- Εξετάστηκαν τα προγράμματα όλων των οργανισμών, διαπιστώθηκαν παραβάσεις σε 5 οργανισμούς (Πρόστιμο το οποίο κυμάνθηκε από €250 - €5.000).
- Τι λήφθηκε υπόψη:
 - ✓ η επανειλημμένη προβολή σκηνής βίας (π.χ. 16 φορές).
 - ✓ Το αν δόθηκε ή όχι προειδοποίηση πριν το ρεπορτάζ (δεν είχε δοθεί).
 - ✓ Βαθμός επεξεργασίας εικόνας.
- Συναφείς υποθέσεις: Κασόγκι, ξυλοδαρμός ανηλίκων Αργεντινή, μητέρα σκοτώνει βρέφος στο πλυντήριο.

Οπτική ή ηχητική προειδοποίηση - Προπαρασκευή με ευαισθησία

Παραδείγματα υποθέσεων στην Κύπρο

Υπόθεση «Χαστούκι καθηγητή σε μαθήτρια» (βίντεο)

- Καταγγελία τηλεθεατών για σκηνή βίας που θίγει τις ευαισθησίες τους, δεν ήταν σύντομη και δεν υπήρχε οπτική ή ηχητική προειδοποίηση.
- Επανειλημμένη προβολή του βίντεο (4 – 38 φορές): στοιχειοθετεί έλλειψη ευαισθησίας στην προπαρασκευή του ρεπορτάζ.
- Υπήρξε τεχνική επεξεργασία για την θόλωση της εικόνας με σκοπό την προστασία της ταυτότητας, αλλά η άσκηση βίας από ενήλικα σε ανήλικη ήταν εμφανής.
- Κανένας από τους οργανισμούς δεν έδωσε προειδοποίηση.
- Η κάλυψη του θέματος διήρκησε σε ορισμένους οργανισμούς πέραν της μιας μέρας.

Προστασία ανήλικων τηλεθεατών

Ευλοδαρμός ανήλικης από ανήλικες (βίντεο)

- Καταγγελία από τηλεθεατές για τη μετάδοση σκηνης βίας που πιθανόν να βλάψει ανηλίκους.
- Λήφθηκε υπόψη η διάρκεια των σχετικών ρεπορτάζ.
- Αριθμός επαναλήψεων του επίμαχου βίντεο (1-22).
- Βαθμός επεξεργασίας εικόνας (αρκετός, μέτριος, ελάχιστος).
- Δεν δόθηκε προειδοποίηση.

Ανήλικοι – ως εμπλεκόμενοι σε περιστατικά

- Αρκετές υποθέσεις αφορούν ρεπορτάζ στα οποία μεταδόθηκαν στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανηλίκων, οι οποίοι εμπλέκονται σε αστυνομικές ή δικαστικές διαδικασίες:
- Περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης, κακοποίησης, «θύτες» ανήλικοι.
- Αποκάλυψη ταυτότητας: Βίντεο από σχολική γιορτή - θέμα διάκρισης για παιδί με ειδικές ανάγκες.

«Βιασμός» πεντάμηνου βρέφους

- Μεταδόθηκαν ρεπορτάζ για τον «βιασμό» και την «σεξουαλική κακοποίηση» πεντάμηνου βρέφους από τον πατέρα του.
- Έγινε συγκεκριμένη αναφορά στην καταγωγή του παιδιού και της οικογένειάς του (Σομαλοί), μεταδόθηκε η ηλικία του, η ηλικία της μητέρας, αναφέρθηκε η σχέση του ύποπτου με το θύμα (πατέρας) και το πως έγινε η διαπίστωση (η μητέρα το πήρε για εμβολιασμό στο Νοσοκομείο).
- Δεν ανέφεραν όλοι οι οργανισμοί τα στοιχεία που αποκάλυπταν την ταυτότητα (π.χ. εθνικότητα, ηλικίες)

Παραβάσεις

1.

- Εξετάστηκαν τα μεσημβρινά προγράμματα και τα Δελτία Ειδήσεων όλων των τηλεοπτικών οργανισμών. Η Αρχή εντόπισε παραβάσεις σε 4 τηλεοπτικούς οργανισμούς.

2.

- Δεν εξετάστηκε παράβαση για την ακρίβεια της είδησης (δήλωση Τσιβιτανίδη – ελαφρυντικό).

3.

- Αποκάλυψη ταυτότητας ανηλίκου και της οικογένειάς του.
- Μη σεβασμός προσωπικότητας και ιδιωτικού βίου.
- Δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς ο πατέρας του βρέφους.
- Δεν λήφθηκε ειδική πρόνοια, ώστε να προπαρασκευαστούν με ευαισθησία (περιττές λεπτομέρειες, συζητήσεις σε έκταση)

Τι μας έμαθε ο «Βιασμός Πεντάμηνου Βρέφους»;

Πρέπει να δημοσιοποιούμε θέματα που αφορούν στην κακοποίηση ανηλίκων;

Υπάρχουν περιπτώσεις που ΔΕΝ πρέπει να δημοσιοποιούνται;

Ποιος είναι ο πιθανός αντίκτυπος του ρεπορτάζ στον ανήλικο;

Τι μας έμαθε η υπόθεση «βιασμός» του πεντάμηνου βρέφους

- **Ακόμα και στις περιπτώσεις που οι πληροφορίες προέρχονται από προνομιάχα διαδικασία, όπως είναι μια ανοικτή ακρόαση σε δικαστήριο ή οι δηλώσεις κάποιου επισήμου με αρμοδιότητα να μιλήσει για το θέμα, δεν πρέπει να δημοσιεύονται στοιχεία τέτοια που να αποκαλύπτουν την ταυτότητα των παιδιών ή στοιχεία που παραβιάζουν την ιδιωτική τους ζωή.**

ΤΑ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ένας οδηγός για δημοσιογράφους

- Αναθεώρηση του τρόπου διαχείρισης των περιστατικών που αφορούν ανηλίκους.
- Να μην γίνεται αναφορά στις υποθέσεις ανηλίκων μόνο ως γεγονότα – συνεχής αναφορά στις διαδικασίες που μπορεί να οδηγούν στην εμφάνιση αυτών των γεγονότων (π.χ. αυτοκτονία 14χρονου) – ερευνητική δημοσιογραφία.
- Να λαμβάνονται υπόψη οι συνέπειες του ρεπορτάζ. Τα παιδιά έχουν μια ζωή να ζήσουν για πολύ καιρό αφού χαθεί το ενδιαφέρον των ΜΜΕ. Διστάζουν άλλα θύματα να μιλήσουν.
- Να μην δημοσιοποιηθεί κάτι το οποίο είναι στο στάδιο της διερεύνησης. Επιβάλλεται μέγιστη ακρίβεια – διασταύρωση των πηγών.

Μη διασφάλιση δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς

Υπόθεση Έλ. Φραντζή

- Από τη διερεύνηση που έγινε διαπιστώθηκε παράβαση σε 1 τηλεοπτικό οργανισμό, όπου είχε φιλοξενηθεί η ανάδοχη μητέρα της θανούσας, η οποία προσέβαλε τη μνήμη της θανούσας με όσα ανέφερε.
- Από την προηγούμενη μέρα είχε προαναγγείλει τη φιλοξενία της ο οργανισμός, όταν η ίδια είχε παρέμβει με δηλώσεις της – είχε σχηματίσει άποψη ο οργανισμός για το τι θα επακολουθούσε.
- Επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο ύψους €12.500

Αντικειμενικότητα, πολυφωνία, σεβασμός προσωπικότητας, υπόληψης. Δίκαιη ορθή και αξιοπρεπής συμπεριφορά

- Καταγγελία Λ. Σέπου για τον τρόπο κάλυψης του περιστατικού με την ανήλικη, η οποία φορούσε μαντήλα. Διερευνήθηκαν 16 οργανισμοί - δδισπιστώθηκαν παραβάσεις μόνο για 1 τηλεοπτικό και 3 ραδιοφωνικούς.
- Μεταδόθηκαν χαρακτηρισμοί από φιλοξενούμενους στο στούντιο: «απόλυτα αυταρχικός», «έβλεπε το σχολείο ως στρατόπεδο», «δρούσε με βίαιο τρόπο», «ρατσιστής», κατηγορίες για το παρελθόν του και μεταδόθηκαν ειρωνικά σχόλια παρουσιαστών.
- Δεν υπήρξε αναφορά στα προγράμματα στο κατά πόσο ζητήθηκε από τον ίδιο να παρέμβει.

Δεν διασφαλίστηκε σεβασμός στην προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα

- Καταγγελία Λ. Γεωργίου για 4 τηλεοπτικούς οργανισμούς. Διαπιστώθηκαν παραβάσεις σε 2.
- Αναφέρθηκε ότι συνελήφθη ο Πρόεδρος του Κινήματος *ΕνΕργώ* για το σκάνδαλο με την απάτη και τους άστεγους στη Λεμεσό. Δημοσιοποιήθηκε το όνομα και η εικόνα του.
- Οι άλλοι 2 οργανισμοί μετέδωσαν την είδηση χωρίς αναφορά στα προσωπικά στοιχεία του παραπονούμενου.
- «Οι αναφορές που έγιναν ως προς τις υποψίες εναντίον του ήταν σε τέτοια έκταση (χρονικά αλλά και σε λεπτομέρειες) που αφηνόταν η αίσθηση ότι επρόκειτο για ένοχο και όχι για ύποπτο» (σεβασμός τεκμηρίου αθωότητας).

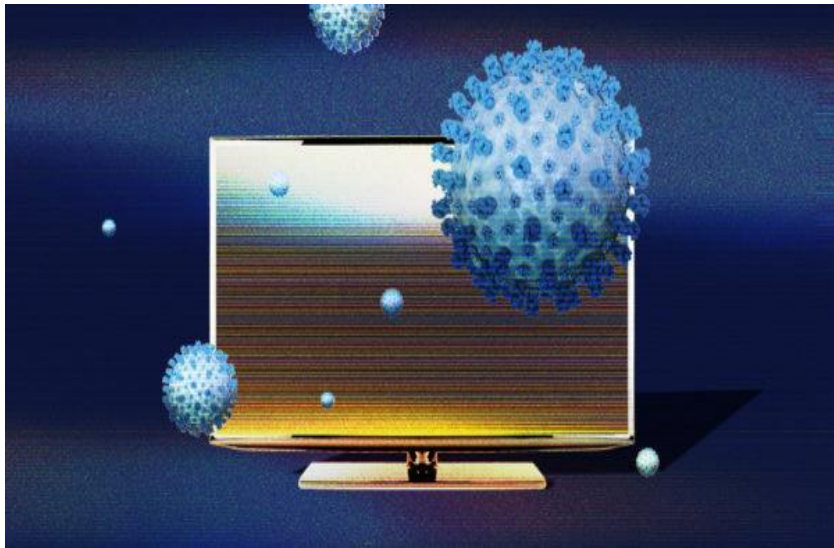
Αστυνομικό Ρεπορτάζ

- Δολοφονία Σ. Ζήνωνος από τον πρώην σύντροφό της (**ρομαντικοποίηση της βίας**)
- Δίκη της 19χρονης Βρετανίδας (τεκμήριο αθωότητας, ιδ. ζωή)
- Γυναικοκτονίες - Μεταξάς

- Σεβασμός στη μνήμη δολοφονηθέντων. Δεν χρειάζονται περιττές λεπτομέρειες που δεν συνεισφέρουν στην είδηση.
- Προστασία της ιδιωτικής ζωής εμπλεκόμενων προσώπων (ιδιαίτερως ανηλίκων).
- Προστασία του τεκμηρίου αθωότητας.
- Στοιχεία που αναφέρονται στο δικαστήριο δεν είναι αυτονόητο ότι μπορούν να μεταδίδονται δημόσια από τα ΜΜΕ.

Covid – 19 και Ενημέρωση

- Ακριβής, ορθή, αντικειμενική ενημέρωση. Διατήρηση ψυχραιμίας και αποφυγή υπερβολών που δυνατόν να προκαλέσουν πανικό.
- Αποφυγή στοχοποίησης ατόμων που έχουν ασθενήσει ή/και των οικείων τους.
- Αποφυγή σκηνοθετικών προσεγγίσεων με στοιχεία υπερβολής και δραματοποίησης (ηχητικά εφέ, έντονες μουσικές υποκρούσεις).
- Υποτιλισμένες ανακοινώσεις και χρήση νοηματικής γλώσσας.
- Καταγγελίες για ανακρίβεια, δημιουργία πανικού, για τον τρόπο αντιμετώπισης ιεράρχη από οργανισμό.

ΑΡΧΗ
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Ναυσικά Χαραλάμπους

N.Charalambous@cрта.org.cy

www.cрта.org.cy